

Zestaw 7 / Metody analizy danych (15.01.09):

1. (RN 7.4.1) Przypuśćmy, że poszukując pewnego bardzo rzadkiego rozpadu cząstki elementarnej, obserwujemy kolejne jej rozpady i interesujące nas zdarzenie napotyamy dopiero przy n -tej obserwacji ($n \gg 1$). Znajdź wyrażenia na centralny przedział ufności $[p_-; p_+]$ na poziomie $(1 - \alpha) \cdot 100\%$ dla poszukiwanego stosunku rozgałęzień. Spróbuj określić minimalny przedział ufności na tym samym poziomie, wymagając by stosunek krańców przedziału był jak najbliższy jedności lub ich różnica najbliższa zeru.

Odp. Przedział centralny: $p_- = 1 - \sqrt[n]{1 - \alpha/2}$, $p_+ = 1 - \sqrt[n-1]{\alpha/2}$

2. (RN 7.4.4) Jaką liczbę pomiarów powinniśmy wykonać aby metodą centralnego przedziału ufności na poziomie 99% wykluczyć twierdzenie o braku uprzywilejowania kierunku wiru, jeśli wymyśliłszy model, według którego woda, spływając z wanny istotnie preferuje obrót w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara i wybiera ten kierunek w 57% przypadków?
3. (RN 7.4.5) Pokaż, że jeśli z ośmiu prób cztery zakończą się porażką i cztery sukcesem, to losowy przedział ufności na poziomie 90% wyznacza zakres wartości parametru p schematy Bernoulliego między 0.19 a 0.81. Porównaj rezultat z tym jaki otrzymujemy z gaussowskiego przybliżenia rozkładu dwumianowego.
4. (RN 7.4.11) Układ liczb x_1, x_2, \dots, x_n , o których wiadomo, że pochodzą z rozkładu jednostajnego określonego na przedziale $[\theta - 0.5; \theta + 0.5]$, wylosowano do próby prostej. Wykorzystując wartość średniej arytmetycznej utworzonej z tych liczb i zakładając, że liczba n jest na tyle duża, że możemy zastosować centralne twierdzenie graniczne, znajdź losowy przedział ufności $[\theta_-; \theta_+]$, który z prawdopodobieństwem $1 - \alpha$ zawiera nieznaną wartość parametru θ .
Odp. $\theta_- = \bar{x} - z/\sqrt{12n}$, $\theta_+ = \bar{x} + z/\sqrt{12n}$, gdzie $z > 0$ jest kwantylem rzędu $1 - \alpha/2$ rozkładu normalnego.
5. (RN 8.1.1) Formuła Gell-Manna-Okubo przewiduje, że dla mas czterech cząstek elementarnych Σ^0, Λ, n oraz Ξ^0 , powinien obowiązywać następujący związek: $2m_\Sigma + 6m_\Lambda = 4m_n + 4m_\Xi$. Eksperymentalnie ustalono, że $m_\Sigma = (1192.55 \pm 0.10) \text{ MeV}/c^2$, $m_\Lambda = (1115.63 \pm 0.05) \text{ MeV}/c^2$, $m_n = (939.56563 \pm 0.00028) \text{ MeV}/c^2$ oraz $m_\Xi = (1314.9 \pm 0.6) \text{ MeV}/c^2$. Przeprowadź test słuszności postulowanej formuły na poziomie istotności 0.01.
6. (RN 8.1.2) Tabela podaje zależność prędkości v (w km/s) od odległości R (w megaparsekach) dla dziesięciu pozagalaktycznych obiektów (dane za: K. R. Lang, Astrophysical Formulae, Springer, 1974). a) Znajdź metodą najmniejszych kwadratów prostą $\hat{v} = \hat{a}R + \hat{b}$ dla zależności między obiema wielkościami. b) Przyjmując gaussowski charakter danych, skonstruuj stosowną statystykę Studenta i sprawdź na poziomie istotności 0.05 czy dopuszcza ona prawo Hubble'a $v = HR$. c) Ile wynosi stała Hubble'a H i jej błąd s_H ?

Odległość	8	10	19	63	65	66	88	97	113	175
Prędkość	437	1464	1141	5321	4606	4373	4800	5460	6645	10737

Odp. a) $\hat{v} = (57.0 \pm 5.0)R + (490 \pm 420)$, c) $\hat{H} = (61.7 \pm 3.0) \text{ km/s/Mp}$.